

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI**

Vice Genda

**KVANTITATIVNA ANALIZA DINAMIKE PROMETA
U LUKAMA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA NA
PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE**

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2016.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti

ZAVRŠNI RAD

**KVANTITATIVNA ANALIZA DINAMIKE PROMETA
U LUKAMA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA NA
PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE**

**QUANTITATIVE ANALYSIS OF THE TRANSPORT
DYNAMICS IN THE COUNTY PORTS OF ZADAR
COUNTY**

Mentor: dr.sc.Vlatka Stupalo

Student: Vice Genda

JMBAG: 0135223378

Zagreb, rujan 2016.

SAŽETAK

U radu se razmatraju luke od županijskog značaja na području Zadarske županije te se identificiraju luke županijskog značaja sukladno Naredbi o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije iz 2013. godine (NN 29/13). U radu se analiziraju luke temeljem dostupne literature. Razmatraju se kopnene i pomorske veze identificiranih luka. Analiziran je promet putnika i vozila na državnim linijama u javnom prijevozu u linijskom obalnom pomorskom prometu temeljem statističkih izvješća Agencije za obalni linijski pomorski promet. Prema prostornim planovima Zadarske županije analizirani su razvojni planovi luka županijskog značaja na području Zadarske županije.

Ciljevi ovog rada su sljedeći: objasniti i analizirati značajke luka od županijskog značaja na području Zadarske županije, prikazati i identificirati luke županijskog značaja, analizirati promet u lukama i prikazati razvojne planove luka.

KLJUČNE RIJEČI: luke, županija, Zadar, putnici, vozila, promet

SUMMARY

This paper discusses the ports of county importance in Zadar County, and identifies ports of county importance pursuant to the Order of the classification of ports open to public traffic in Zadar County in 2013 (NN 29/13). This paper analyzes the port based on the available literature. In considering the land and maritime links identified port. The traffic is analyzed of passengers and vehicles on state lines in public transport in coastal shipping on the basis of statistical reports of the Agency for Coastal Shipping. According to spatial planning Zadar County were analyzed development plans port county importance in Zadar County.

The objectives of this study are the following: explain and analyze the features ports of county importance in Zadar County, display and identify the ports of county importance, analyze traffic in ports and display port development plans.

KEYWORDS: ports, county, Zadar, passengers, vehicles, traffic

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. LUKE ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE	3
2.1. Luka Preko	3
2.2. Luka Brbinj Lučina	5
2.3. Luka Zaglav.....	6
2.4. Luka Silba Žalić	6
2.5. Luka Biograd.....	7
2.6. Luka Tkon	8
2.7. Luka Pag.....	9
2.8. Luka Fortica	10
3. ANALIZA KOPNENIH I POMORSKIH PRAVACA.....	11
3.1. Luka Preko	11
3.2. Luka Brbinj Lučina	11
3.3. Luka Zaglav.....	11
3.4. Luka Silba Žalić	12
3.5. Luka Biograd.....	12
3.6. Luka Tkon	13
3.7. Luka Pag.....	13
3.8. Luka Fortica	13
4. ANALIZA DINAMIKE PROMETA U LUKAMA	15
5. RAZVOJNI PLANOVİ LUKA.....	18
5.1. Razvojni plan luke Preko	18
5.2. Razvojni plan luke Biograd.....	19
5.3. Razvojni plan luke Tkon	19
6. ZAKLJUČAK	21

LITERATURA.....	23
POPIS SLIKA	24
POPIS TABLICA.....	24
METAPODACI.....	25
IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI I SUGLASNOST	26

1. UVOD

Luke su mjesto za pristajanje brodova te ukrcaj, prekrcaj ili iskrcaj tereta ili putnika s brodova na krcalište, te ih temeljem toga dijelimo na putničke i teretne luke.

U Republici Hrvatskoj *prema namjeni* kojoj služe, sukladno Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama, luke se dijele na luke otvorene za javni promet i luke posebne namjene.

Luka otvorena za javni promet jest morska luka koju pod jednakim uvjetima može upotrebljavati svaka fizička i pravna osoba sukladno njenoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta. Lukama otvorenim za javni promet upravljaju lučke uprave kao posebne javne ustanove.

Luke posebne namjene su morske luke koje su u posebnoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pravnih ili fizičkih osoba (luka nautičkog turizma, industrijska luka, brodogradilišna luka, ribarska luka i dr.) ili državnog tijela (vojna luka). Ovlaštenik koncesije za luku posebne namjene dužan je koristiti luku sukladno odluci o koncesiji i sklopljenom ugovoru o koncesiji i održavati luku prema njezinoj namjeni i zahtjevima sigurnosti plovidbe u njoj.

Iz Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama proizlaze dvije kategorizacije luka. Jedna je kategorizacija luka po *veličini* i *značaju* za Republiku Hrvatsku u kojoj se razlikuju luke: od županijskog značaja i od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa. za Republiku Hrvatsku.

Ovim lukama upravljaju lučke uprave. Luka od državnog značaja je luka čiji je osnivač Republika Hrvatska i čiji je osnutak, razvoj i poslovanje od prometnog, gospodarskog i drugog interesa za Republiku Hrvatsku. Luka od županijskog značaja je luka čiji je osnivač županija i čiji je osnutak, razvoj i poslovanje od prometnog, gospodarskog i drugog interesa za županiju.

Na području Zadarske županije se nalazi osam luka od županijskog značaja. Luke od županijskog značaja na području Zadarske županije su definirane sukladno Naredbi o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije (NN 29/13) i njenim izmjenama.

Zadarska županija smještena je u središnjem dijelu Jadrana, a županiju čine šest gradova i 28 općina. Ukupna površina županije je 7486 km². Površina kopna iznosi 3641 km², površina morskog dijela iznosi 3845 km², a površina otoka 587 km².

Pri izradi završnog rada korištene su knjige, članci i podaci s mrežnih stranica. Navedena literatura je prikupljena od Nacionalne sveučilišne knjižnice i obradom sekundarnih publikacija.

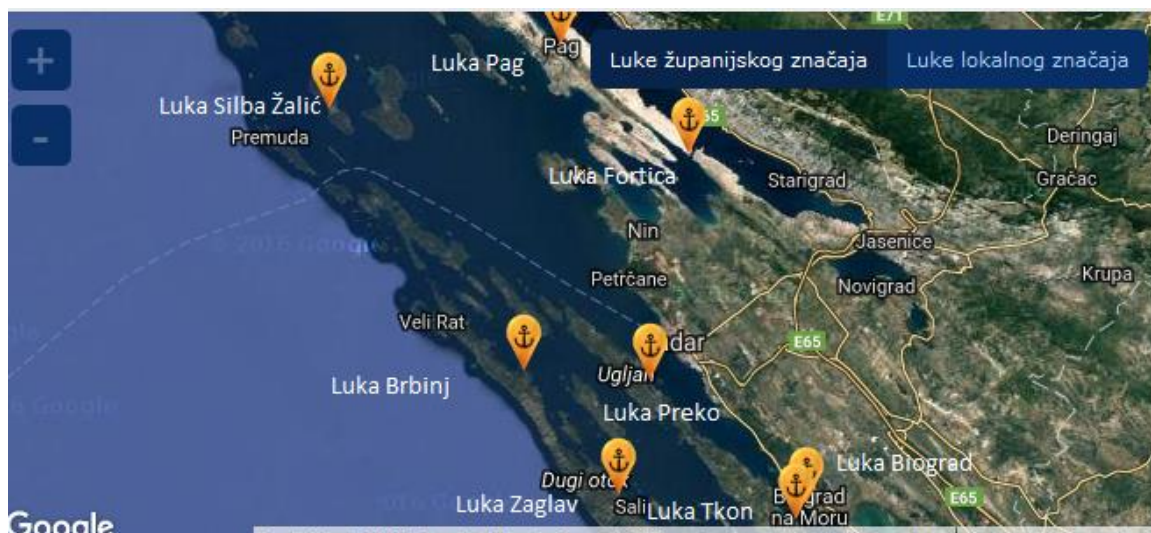
Završni rad podijeljen je u šest dijelova. Nakon *Uvoda*, u drugom dijelu pod naslovom *Luke županijskog značaja na području Zadarske županije* opisane su i identificirane luke županijskog značaja na području Zadarske županije, u trećem dijelu rada pod naslovom *Analiza kopnenih i prometnih pravaca* analizirani su kopneni i pomorski pravci koji su povezani s lukama. U četvrtom dijelu rada pod naslovom *Analiza dinamike prometa u lukama* analizirana je dinamika prometa u lukama županijskog značaja temeljem podataka prikupljenih od Agencije za obalni linijski pomorski promet i Statističkih ljetopisa prijašnjih

godina. U petom dijelu rada pod naslovom *Razvojni planovi luka* su analizirani i prikazani razvojni planovi luka županijskog značaja na području Zadarske županije. U posljednjem, šestom dijelu rada, *Zaključak* su sažeci pojedinih poglavlja. Na kraju rada naveden je *Popis literature*, *Popis slika* i *Popis tablica*.

2. LUKE ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

U ovom dijelu rada analizirane su i identificirane luke županijskog značaja na području Zadarske županije. Na području Zadarske županije se nalazi osam luka od županijskog značaja, a to su:¹

1. luka Preko – putnička luka
2. luka Brbinj Lučina – putnička luka
3. luka Zaglav – putnička luka
4. luka Silba Žalić – putnička luka
5. luka Biograd – putnička luka
6. luka Tkon – putnička luka
7. luka Pag – putnička luka
8. luka Fortica – putnička luka

Slika 1. Luke županijskog značaja na području Zadarske županije

Izvor: <http://www.cpa-zadar.hr/luke-zupanijskog-znacaja/>, 30.7.2016.

2.1. Luka Preko

Trajektna luka Preko u koju pristaju ro-ro putnički brodovi na liniji Zadar - Preko najprometnija je luka po broju putnika na hrvatskim otocima sa prevezenih više od 260 000²vozila 2014. godine. Iz trajektne luke Preko vodi cesta koja povezuje dva kraja otoka Ugljana i Pašmana.

Preko je općina u Hrvatskoj, na otoku Ugljanu. Općina Preko, položajno zauzima oko dvije trećine sjeverozapadnog djela otoka Ugljana, nastanjene otoke Rivanj i Sestrunj, te nenastanjene otočiće Tri Sestrice, Mali i Veliki Paranak i otok Idula. Općina Preko pripada

¹ Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije (NN 29/13, 49/13, 135/14)

² <http://www.opcina-preko.hr/ustrojstvo-opcine/>, 30.7.2016.

Zadarskoj županiji, a sastoji se od sljedećih naseljenih mjesta: Preko, Poljana, Sutomišćica, Mali Lukoran, Lukoran, Ugljan sa zaseocima: Čeprljanda, Batalaža, Sušica, Muline, Guduće, Ljoka, Šegići, Fortašćina, Strihine, Ivanac i Saraga; te naselja Rivanj na otoku Rivnju, Sestrunj na otoku Sestrunju i Ošljak na otoku Ošljaku.

U luci Preko je, 2010. godine dograđen gat za ro-ro putničke brodove za novih 27 metara, pa je od 73 narastao na točno 100 metara i može primati i najveće ro-ro putničke brodove koji plove na našoj obali. One tipa "Jurja Dalmatinca", dugog 90 metara i koji prevozi 1000 putnika i 140 vozila. Dograđeno je i 180 metara operativne obale i lukobran. Dakle, luka Preko sada ima i rivu na koju bi mogli pristajati i brzi putnički brodovi, što će se vjerojatno i dogoditi, nakon što se ro-ro putnički brodovi iz Liburnske obale u Zadru presele u Gaženicu. Dobilo se proširenjem i ukupno deset ulazno-izlaznih traka pa će se znatno manje čekati na iskrcaj ili ukrcaj u ro-ro putnički brod.

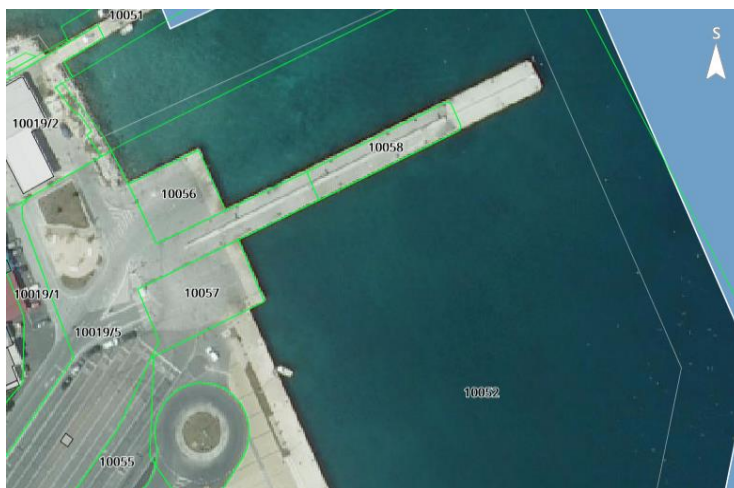
U luci Preko se nalazi i veliko parkiralište za više od 300 auta, pa putnički sadržaji poput čekaonice, autobusne stanice, trgovačkih i ugostiteljskih sadržaja itd. Ove zadnje objekte gradi tvrtka Lenka Celenta Emona d. o. o., a ostale upravo dovršene objekte u moru je gradila specijalizirana tvrtka Pomgrad. Podsjetimo i da je svaki novi trajektni gat na zadarskim otocima, osim u Preku i na Brbinju, dug po 60 metara, što je optimalno za pristajanje ro-ro putničkih brodova, a isto tako svaki ima najmanje pet metara dubine, što je znatno više nego što iziskuju današnji trajekti sa svojim gazovima.

Luka Preko obuhvaća 35 767 m² od čega je površina kopnenog dijela 8603 m², a površina morskog dijela je 27 164 m². Luka Preko ima dva operativna dijela luke, od kojih je jedan operativni gat dužine 100 m, a drugi je operativna obala dužine 40 m. Luka Preko ima nautički dio luke za privez jahti i brodica dužine 146 m. Luka Preko obuhvaća 12 597 m² od čega je površina kopnenog dijela 1578 m², a površina morskog dijela je 11 019 m². Luka Preko / lučki bazen 1 ima operativni dio luke dužine 67 m.

Luka Preko / lučki bazen 2 obuhvaća 10 820 m² od čega je površina kopnenog dijela 2335 m², a površina morskog dijela je 8485 m². Luka Preko / lučki bazen 2 ima operativni dio luke dužine 38 m. Luka Preko / lučki bazen 2 ima nautički dio dužine 16 m. Ostali dio Luke Preko / lučki bazen 2 namijenjen je komunalnom vezu.³

---

³ <http://www.cpa-zadar.hr/luka/luka-preko/7.html>, 3.8.2016.

Slika 2. Tlocrtni prikaz luke Preko
Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/> , 30.7.2016.

2.2. Luka Brbinj Lučina

Brbinj je naselje u istoimenoj uvali na sjeveroistočnoj obali Dugog otoka, 12 km južno od Božave. Gospodarska je osnova poljodjelstvo i ribarstvo. Sjeverni dio uvale zaštićen je od svih vjetrova, a vanjski je izložen buri. U uvalu mogu uploviti manje jahte. U luci Brbinj Lučina moguć je privez brodova u redovnoj linijskoj plovidbi, dok je ostatak luke namijenjen komunalnom vezu, a slobodna mjesta se mogu koristiti za nautički vez.⁴ Luka Brbinj putnička je luka u kojoj je svakodnevna trajektna linija Zadar-Brbinj, te sezonsko pristajanje duž obalnih trajekata na liniji Rijeka-Split-Grčka i Zadar-Ancona.⁵

Slika 3. Tlocrtni prikaz luke Brbinj Lučina
Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/> , 30.7.2016.

⁴ <http://www.cpa-zadar.hr/media/pdf/>, 30.7.2016.

⁵ <http://www.dugiotok.hr/brbinj>, 30.7.2016.

2.3. Luka Zaglav

Zaglav je naselje na južnom dijelu Dugog otoka, 4 km sjeverozapadno od najvećeg otočnog mjesta Sali i 4 km jugoistočno od mjesta Žman. Jedno je od većih mjesta na otoku i nalazi se na zaravni iznad uvale Triluke, čija je okolica pretežno pod pašnjacima, makijom i maslinicima. Smješten je u dobro zaštićenoj uvali, pa se u njemu nalazi i trajektno pristanište za trajektnu vezu s Zadrom. Na regionalnoj je prometnici koja prolazi uzduž otoka, a u mjestu je i jedina benzinska postaja (za aute i za brodove) na Dugom otoku i u širem akvatoriju. U neposrednoj je blizini i Park prirode Telašćica.⁶ U luci Zaglav se nalazi operativna obala ispred pumpne stanice, te obala s ukrcajno iskrcajnom rampom. Luka Zaglav se može koristiti za komunalni i nautički vez.

Slika 4. Tlocrtni prikaz luke Zaglav

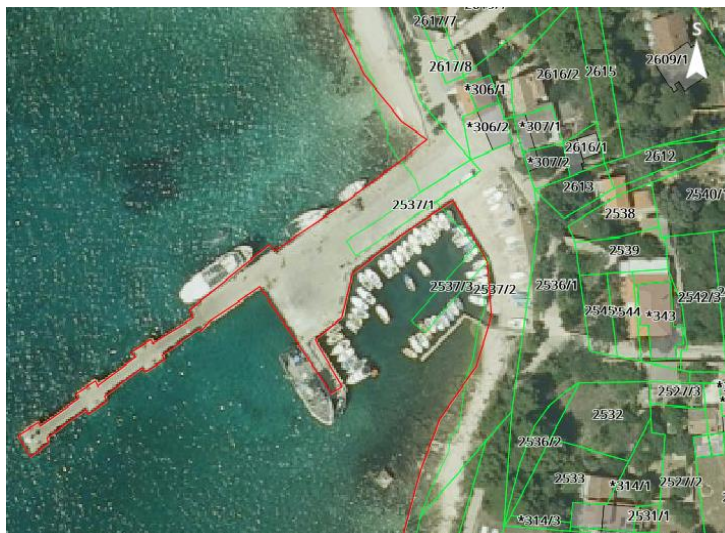
Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/>, 30.7.2016.

2.4. Luka Silba Žalić

Silba je otok u Jadranskom moru, na hrvatskom dijelu Jadrana. Nalazi se zapadno od Zadra i naziva se još i "vratima Dalmacije". Na najužem dijelu otoka, negdje na polovici širok je samo 700 m. Ima oblik bata, kojem je šira strana na sjeveru. Jedino naselje na otoku je mjesto Silba.⁷ U luci Silba ima pristanišni gat i operativna obala, te je moguć vez brodova u redovnoj linijskoj plovidbi, te vez ribarskih brodova i brodica kao i jahti i glisera. Luka Silba Žalić ima dva operativna dijela luke, od kojih je jedan operativni gat dužine 100 m, a drugi je operativna obala dužine 32 m. Ostali dio luke Luka Silba Žalić namijenjen je komunalnom vezu. U blizini luke Žalić nalazi se i par ugostiteljskih objekata, kao i pošta. Luka je dobro zaštićena od bure, ali je otvorena prema jugu i svim zapadnim vjetrovima.

⁶ <http://www.dugiotok.hr/zaglav>, 30.7.2016.

⁷ <http://www.cpa-zadar.hr/luka/luka-silba--zalic/17.html>, 30.7.2016.

Slika 5. Tlocrtni prikaz luke Žalić na Silbi

Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/>, 30.7.2016.

2.5. Luka Biograd

Biograd je trajektna luka za otok Pašman, ali također je i mikroregionalno središte okolnih mjesta i općina. Biograd, grad i luka u sjevernoj Dalmaciji, nalazi se 28 km južno od Zadra. Smješten je na malom poluotoku i kopnu. Na njegovoj sjevernoj strani je uvala Bošana a na južnoj Soline. Ispred grada su otoci Planac i Sv. Katarina (sa svjetionikom). Biograd je lokalni trgovački i prometni centar, s dobrim vezama prema svojem zaleđu, okolnim obalnim naseljima i gradićima i otokom Pašmanom. Kroz grad prolazi magistralna jadranska cesta, a nekih 15 km sjeverno je čvor Benkovac na autocesti Zagreb - Split. Biograd je centar rivijere koja obuhvaća Sv. Petar na Moru, Turanj, Sveti Filip i Jakov, Biograd, Pakoštane i Drage, kao i više naselja na otoku Pašmanu: Tkon, Kraj, Pašman, Barotul, Mrljane, Nevidane, Dobropoljana, Banj i Ždrelac, i Vrgadu na istoimenom otoku.⁸

⁸ <http://www.biogradnamoru.hr/>, 30.7.2016.

Slika 6. Tlocrtni prikaz luke Biograd
Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/>, 30.7.2016.

2.6. Luka Tkon

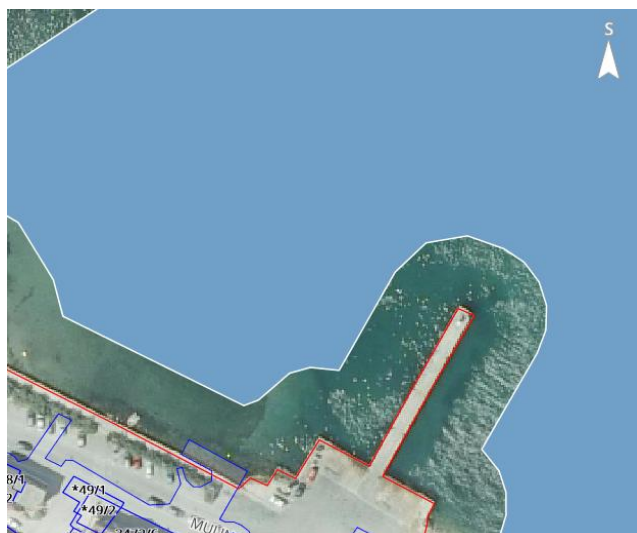
Općina Tkon je smještena na otoku Pašmanu, drugom po veličini otoku Zadarskog arhipelaga (63 km²). Otok Pašman je od kopna udaljen 2-5 km širokim Pašmanskim kanalom. Na sjeverozapadu je sa otokom Ugljan povezan mostom, a sa kopnom trajektnim linijama Tkon- Biograd i Preko- Zadar. Općina Tkon je po svom položaju i prirodi otočna- jadranska općina te se prostire na 15 km² površine. Luka Tkon nalazi se jugoistočnoj strani otoka Pašmana i pruža dobru zaštitu od svih vjetrova osim bure. Luka ima vez za samo mali broj plovila na sjeverozapadnoj strani luke.⁹

Ostale vezove su zauzela plovila mještana. Dubina vode na glavi lukobrana je tri metra, a zatim brzo padaju do jednog metra dubine. Luka je opremljena s priključcima za vodu i struju. U blizini luke Tkon se nalaze restorani, barovi i trgovine, te 400 metara od luke je udaljen servis plovila.¹⁰

⁹ <http://www.tkon.hr/>, 30.7.2016.

¹⁰ http://www.enavtika.si/Luka_Tkon/, 30.7.2016.

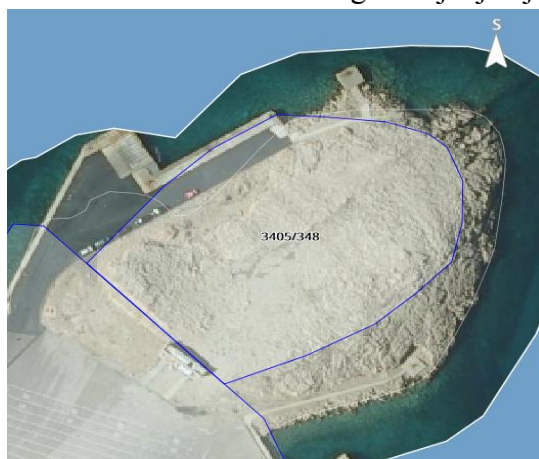

Slika 7. Tlocrtni prikaz luke Tkon

Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/> , 30.7.2016.

2.7. Luka Pag

Otok Pag je površinom peti najveći otok u Jadranskom moru, ali je duljinom obale od 302,47 km najrazvedeniji otok Jadrana (koeficijent razvedenosti 4,5). Otok je poznat po slaboj pokrivenosti vegetacijom nekih svojih dijelova, koje se često uspoređuje s Mjesečevom površinom. Zbog položaja otoka pod Velebitom s kojeg cijele godine (osobito zimi) pušu jake bure, otok Pag je gotovo čitav prekriven posolicom iz Velebitskog kanala. Na otok se, s južne strane, može stići mostom, Paški most dug 340 m, iz pravca Zadra, tj. Posedarja ili trajektom u Žigljen na sjeveru otoka iz luke Prizna. Luka Pag obuhvaća 238 486 m² od čega je površina kopnenog dijela 14 571 m², a površina morskog dijela je 223 915 m². Luka Pag ima dva operativna dijela luke koji se jedan sastoji od operativne obale dužine 102 m, a drugi se sastoji od operativne obale dužine 122 m. Ostali dio luke Pag namijenjen je komunalnom vezu.¹¹

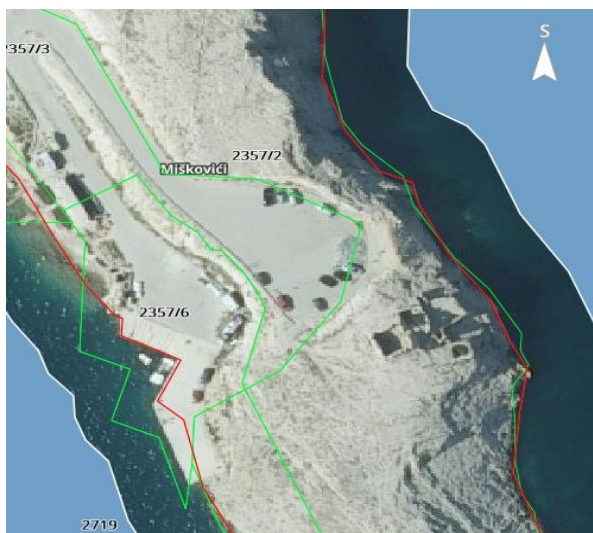
Slika 8. Tlocrtni prikaz luke Žigljen na Pagu

Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/>, 30.7.2016.

¹¹ <http://www.pag.hr/>, 30.7.2016.

2.8. Luka Fortica

Luka Fortica nalazi se na 15°01'57.8" Zemljopisne dužine i 44°24'46.2"N Zemljopisne širine. Luka Fortica obuhvaća 10 912 m² od čega je površina kopnenog dijela 525 m², a površina morskog dijela je 10 387 m². Luka Fortica ima operativni dio luke koji se sastoji od operativne obale dužine 95 m.

Slika 9. Tlocrtni prikaz luke Fortica

Izvor: <http://geoportal.dgu.hr/>, 30.7.2016.

3. ANALIZA KOPNENIH I POMORSKIH PRAVACA

U ovom dijelu rada su analizirani kopneni i pomorski pravci u lukama županijskog značaja na području Zadarske Županije.

3.1. Luka Preko

Luka Preko je svakodnevno povezana državnom trajektnom linijom sa lukom Zadar. Koncesiju za ovu liniju do kraja 2016. godine ima brodar Jadrolinija. Vrijeme trajanja vožnje između Zadra i Preka je 25 minuta, a u slučaju da trajekt staje i na otočiću Ošljak onda putovanje traje 30 minuta. Brodovi i ro-ro putnički brodovi koji plove na ovoj liniji kreću iz Gradske luke prema Preku 11 puta u ljetnim mjesecima i to svakih 2 sata, dok iz luke Gaženica ro-ro putnički brod kreće čak 18 puta dnevno. Cijene karta za putovanje na ovoj liniji iznosi 15 kn izvan sezone, a u sezoni 18 kn za osobe koje imaju 13 ili više godina, djeca do tri godine plove besplatno, dok djeca od 3-12 godina imaju pravo na 50% popusta. Luka Preko kopneno i cestovno je povezana državnom cestom D110 sa svim mjestima na otoku Ugljanu, te tako povezuje dva kraja otoka Ugljana i Pašmana, te je najprometnija luka po broju putnika na hrvatskim otocima.¹² U luci Preko se nalazi i autobusno stajalište odakle svakodnevno prometuje autobusi prema manjim mjestima na otoku Ugljanu i Pašmanu.

3.2. Luka Brbinj Lučina

Luka Brbinj Lučina je putnička luka na kojoj prometuju ro-ro putnički brodovi i katamarani koji ovu luku povezuju s lukom Zadar. Brzi brod, katamaran plovi na relaciji Zadar-Rivanj-Sestrunj-Zverinac-Božava-Brbinj. Jadrolinija je prijevoznik i na ovoj relaciji. Na relaciji Zadar-Brbinj i obrnuto katamarani isplovaljavaju tri puta na dan iz luke Gaženica i luke Brbinj, a putovanje traje jedan sat i 40 minuta. Cijena karte iznosi 40 kn u sezoni, a izvan sezone je 25 kn cijena karte. Luka Brbinj se nalazi na Dugom otoku i cestovno je povezana sa mjestima Sali, Zaglav, Žman, Luka, Savar, Dragove, Soline, Zverinac, Veli Rat, Božava i Verunić. Luka Brbinj je i autobusnom linijom povezana s mjestom Sali, a autobus prometuju na toj liniji Ponedjeljkom, Srijedom i Petkom.¹³

3.3. Luka Zaglav

Luka Zaglav je putnička luka na kojoj prometuju ro-ro putnički brodovi i katamarani. Luka Zaglav svakodnevno je povezana sa Zadrom i to linijom Zadar-Sali-Zaglav, a prijevoznik koji prevozi je G&V Line Iadera. Iz luke Zaglav katamaran tri puta dnevno kreće prema Gradskoj luci u Zadru i isto toliko puta iz Zadra prema luci Zaglav. Putovanje traje jedan sat i 10 minuta. Brod G&V Line Iadera kreće samo jednom iz luke Zaglav prema Gradskoj luci u Zadru, a put traje jedan sat i 30 minuta. Cijena karte iznosi 20 kn izvan sezone, a u sezoni 25 kn. Luka Zaglav je nezaobilazna točka za sve nautičare, jer se u njemu

---

¹² <http://www.jadrolinija.hr/docs/default-source/red-plovidbe/2016/>, 3.8.2016.

¹³ <http://www.dugiotok.hr/brbinj>, 3.8.2016.

nalazi benzinska crpka, jedina na donjoj nautičkoj liniji zadarskog arhipelaga. Luka Zaglav se nalazi na Dugom otoku i kopneno je povezana sa mjestima Sali, Brbinj, Žman, Luka, Savar, Dragove, Soline, Zverinac, Veli Rat, Božava i Verunić.¹⁴

3.4. Luka Silba Žalić

Luka Silba Žalić je putnička luka koja je svakodnevno povezana državnim trajektnom linijom sa lukom Zadar i Pula. Ro-ro putnički brodovi i katamarani prevoze iz luke Silba prema luci Zadar i Pula. Linija za Zadar katamaranom je Olib-Silba-Krijal(Premuda)-Zadar, a prijevoznik je Miatours. Brzi brod odnosno katamaran isplovljava samo jednom dnevno iz luke Silba i prema Zadru i iz Zadra prema Silbi. Putovanje katamaranom traje jedan sat i 45 minuta. Brzi brod, katamaran na liniji Zadar-Silba-Ilovik-Mali Lošinj-Unije-Pula službeno je ukinut i na toj liniji se neće ploviti u 2016.godini.¹⁵

Ro-ro putnički brod na relaciji Zadar-Koisrača(Ist)-Olib-Silba-Krijal(Premuda)-Mali Lošinj isplovljava jednom dnevno iz luke Zadar i to u devet sati i na Silbi je u 13 sati i 10 minuta. U luci Silba na ovoj relaciji nije dozvoljen ukrcaj ili iskrcaj osobnih automobila i putničkih vozila. Na Silbi je zabranjen sav promet. Nema automobila, zabrana vrijedi i za motore, a u sezoni, od srpnja do rujna, Silbom se ne smiju voziti ni bicikli. Cijelo selo jedna je velika pješačka zona, a prestupi se kažnjavaju sa 800 kuna. Luka Silba pomorskim putem je povezana sa Zadrom, Malim Lošinjem, Istom, Olibom, Premudom. Na otoku Silbi nema cestovnih prometnica budući da je mjesto Silba jedino mjesto na otoku.¹⁶

3.5. Luka Biograd

Luka Biograd je putnička luka koja je trajektnom i brodskom vezom povezana s otokom Pašmanom, odnosno mjestom Tkon. Jadrolinijin ro-ro putnički brod iz Biograda za Tkon kreće svakodnevno i to svakih sat vremena. Ro-ro putnički brod iz Biograda prema mjestu Tkon na otoku Pašmanu kreće po 13 puta iz luke Biograd i isto toliko puta iz luke Tkon. Trajanje plovidbe iznosi 20 minuta, a cijena karte je izvan sezone 12 kuna, a u ljetnim mjesecima 14 kuna. Iz luke Biograd svakodnevno kreće po dva puta i brod R.P.Z. Vrgada, koji plovi na relaciji Biograd-Pakoštane-Vrgada. Biograd je lokalni trgovački i prometni centar, s dobrim vezama prema svojem zaleđu, okolnim obalnim naseljima, gradićima i otokom Pašmanom. Kroz grad prolazi magistralna jadranska cesta, a nekih 15 km sjeverno je čvor Benkovac na autocesti Zagreb - Split. Biograd je centar rivijere koja obuhvaća Sv. Petar na Moru, Turanj, Sveti Filip i Jakov, Biograd, Pakoštane i Drage, kao i više naselja na otoku Pašmanu: Tkon, Kraj, Pašman, Barotul, Mrljane, Nevidane, Dobropoljana, Banj i Ždrelac, i Vrgadu na istoimenom otoku.¹⁷

---

¹⁴ <http://www.putovnica.net/prijevoz/luka-zaglav-otok-dugi-otok>, 3.8.2016.

¹⁵ <http://www.putovnica.net/prijevoz/brzi-brod-katamaran-zadar-silba-ilovik-mali-losinj-losinj-unije-pula-linijaska-nacionalna-plovidba>, 3.8.2016.

¹⁶ <http://www.putovnica.net/prijevoz/brzi-brod-katamaran-zadar-krijal-premuda-silba-olib-miatours>, 3.8.2016.

¹⁷ <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-biograd-tkon-pasman-jadrolinija>, 3.8.2016.

3.6. Luka Tkon

Luka Tkon je putnička luka koja je trajektnom i brodskom linijom povezana s lukom Biograd. Jadrolinijin ro-ro putnički brod iz Biograda za Tkon kreće svakodnevno i to svakih sat vremena. Ro-ro putnički brod iz Biograda prema mjestu Tkon na otoku Pašmanu kreće po 13 puta iz luke Biograd i isto toliko puta iz luke Tkon. Trajanje plovitbe iznosi 20 minuta, a cijena karte je izvan sezone 12 kuna, a u ljetnim mjesecima 14 kuna. Linija Biograd-Tkon je deveta po broju među domaćim linijama i deveta po broju putnika među domaćim trajektnim linijama s 447 550 prevezenih putnika godišnje. Tkon je smješten na otoku Pašmanu, te je od kopna udaljen 2-5 km širokim Pašmanskim kanalom. Na sjeverozapadu je sa otokom Ugljan povezan mostom, a sa kopnom trajektnim linijama Tkon- Biograd i Preko- Zadar. Luka Tkon cestovno je povezana sa svim mjestima na otoku Ugljanu državnom cestom d110, koja povezuje otok Ugljan i Pašman.¹⁸

Slika 10. Ro-ro putnički brod Lošinjanka koji plovi na relaciji Biograd-Tkon

Izvor: <http://www.panoramio.com/m/photo/79341027>, 3.8.2016.

3.7. Luka Pag

Luka Pag je putnička luka na kojoj prometuje ro-ro putnički brod na liniji Žigljen-Prizna(Pag). Ro-ro putnički brod na toj liniji plovi svakih sat vremena, 21 put na dan. Putovanje traje 15 minuta, a cijena karte iznosi 17 kuna u sezoni, odnosno 14 kuna izvan sezone. Pomorskim putem Luka Pag je još povezana s linijom Rijeka-Rab-Novalja(Pag), a na toj relaciji plovi brzi brod, katamaran koji jednom dnevno isplovlja iz Luke Pag prema Rijeci, i isto toliko puta iz Luke Rijeka prema Novalji na Pagu.¹⁹ Luka Pag ima idealan zemljopisan položaj na važnim kopnenim i pomorskim putevima od sjevernog prema južnom Jadranu što joj omogućuje odličnu prometnu povezanost s kopnom, a samim time je i često nezaobilazna luka mnogih nautičara koji ovdje mogu uzeti gorivo za svoja plovila. Na otok Pag osim s pomorske strane može se doći i s južne strane preko Paškog mosta. Brojne autobusne linije povezuju Pag s gotovo svim krajevima Hrvatske, a katamaranska linija s Rijekom i Rabom.

¹⁸ http://www.zadarska-zupanija.hr/ppplanovi/PPUO_Tkon/PPUO_Tkon_Tekst_obrazlozenje.pdf, 3.8.2016.

¹⁹ <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-prizna-zigljen-pag-jadrolinija>, 3.8.2016.

3.8. Luka Fortica

Analizom dostupne literature nisu pronađeni detaljniji podaci prometne povezanosti luke Fortica. Podaci koji su pronađeni o luci navedeni su u poglavlju 2.8.

4. ANALIZA DINAMIKE PROMETA U LUKAMA

U ovom dijelu rada su analizirani i prikazani brojčani podaci dinamike prometa u lukama županijskog značaja na području Zadarske županije.

Promet putnika i vozila na linijama u javnom obalnom pomorskom prijevozu na Jadranu je u porastu u odnosu na 2014. godinu za 2,2 % putnika i 5,9 % vozila. Na trajektnim linijama najprometnija linija po broju putnika je linija Split – Supetar (1 745 929), a slijedi je linija Zadar/Gaženica – Preko (1 068 266). Trajektna linija Zadar – Preko dugo godina je bila rekorder po broju prevezenih putnika, međutim izmještanjem trajektnog prometa iz Gradske luke Zadar u luku Gaženica uvedena je u promet brodska linija Zadar – Preko pa se velik broj putnika koristi sa novo uspostavljenom brodskom linijom budući da se prometuje iz Gradske luke Zadar. Na klasičnim brodskim linijama najviše putnika prevezeno je na novo uspostavljenoj liniji Zadar – Preko (497 392), a slijedi je linija Dubrovnik – Koločep – Lopud – Šipan (225 926). Najveći promet ostvaruju brodovi Jadrolinije koji su u 2015. godini prevezli 85,6 % putnika i 88,8 % vozila.²⁰

Luka Brbinj Lučina 46. je po broju putnika među domaćim linijama, a 15. po broju putnika među domaćim brzobrodskim linijama s 27 049 prevezenih putnika godišnje.²¹

Od brzobrodskih linija na zadarskom području najprometnija je Zadar-Sali-Zaglav sa 88 282 putnika godišnje, što čini tu liniju treću po broju putnika među domaćim brzobrodskim linijama, a 26. po broju putnika među domaćim linijama.²²

Linija Zadar - Krijal (Premuda) - Silba – Olib je 32. po broju putnika među domaćim linijama, a osmu po broju putnika među domaćim brzobrodskim linijama s 63 935 prevezenih putnika. Linija Zadar - Kosirača (Ist) - Olib - Silba - Krijal (Premuda) - Mali Lošinj je 41. po broju putnika među domaćim linijama, a 22. po broju putnika među domaćim trajektnim linijama s 28 852 prevezenih putnika.²³

Linija Biograd - Tkon (Pašman) je deveta po broju putnika među domaćim linijama i deveta po broju putnika među domaćim trajektnim linijama s 447 500 prevezenih putnika godišnje.²⁴

Linija Prizna - Žigljen (Pag) je peta po broju putnika među domaćim linijama, te peta po broju putnika među domaćim trajektnim linijama s 657 602 prevezenih putnika godišnje.²⁵

---

²⁰<http://www.agencija-zolpp.hr/tabid/1534/articleType/ArticleView/articleId/1278/PROMET-PUTNIKA-I-VOZILA-U-2015-GODINI.aspx>, 10.8.2016.

²¹<http://www.putovnica.net/prijevoz/brzi-brod-katamaran-zadar-rivanj-sestrunj-zverinac-bozava-dugi-otok-brbinj-dugi-otok-jadrolinija>, 10.8.2016.

²² Ibid, 10.8.2016.

²³<http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-zadar-kosiraca-ist-olib-silba-krijal-premuda-mali-losinj-jadrolinija>, 10.8.2016.

²⁴ <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-biograd-tkon-pasman-jadrolinija>, 10.8.2016.

²⁵ <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-prizna-zigljen-pag-jadrolinija>, 10.8.2016.

Tablica 1. Dinamika prometa putnika na državnim linijama u javnom linijskom prometu koje dotiču luke županijskog značenja Zadarske županije, od 2009.-2015. godine

Relacija	Vrsta linije	Broj putnika u godini						
		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Zadar – Ist - Olib - Silba - Premuda – Mali Lošinj	Ro-ro putnički brod	23 359	28 430	24 707	25 696	24 568	28 852	30 592
Biograd-Tkon	Ro-ro putnički brod	456 103	519 551	448 198	441 862	448 096	447 500	450 875
Prizna-Žigljen	Ro-ro putnički brod	647 042	666 065	697 943	673 017	663 556	657 602	766 583
Olib-Premuda-Silba-Zadar	Katamaran	90 739	94 650	66 944	60 110	63 439	63 935	58 694
Zadar-Sali-Zaglav	Ro-ro putnički brod	88 164	86 947	94 047	89 496	89 171	88 282	93 958
Vrgada-Pakoštane-Biograd	Ro-ro putnički brod	44 223	38 246	41 316	50 837	52 608	51 504	56 336
Zadar-Preko	Ro-ro putnički brod	1 657 065	1 615 439	1 617 167	1 606 123	1 642 286	1 645 921	1 068 266
Brbinj-Zadar	Ro-ro putnički brod	141 325	145 453	141 480	141 555	148 480	161 478	165 589
UKUPNO		3 148 020	3 194 781	3 131 802	3 088 696	3 132 204	3 145 074	2 690 893

Izvor: 1. <http://www.agencija-zolpp.hr/Portals/10.8.2016.>, 2. <http://www.agencija-zolpp.hr/Portals/12/download/10.8.2016.>, 3. http://www.agencija-zolpp.hr/Putnici_Vozila_2014/ 10.8.2016., 4. http://www.agencija-zolpp.hr/Promet_putnika_i_vozila_2014-2015/ 10.8.2016.

Tablica 1. prikazuje brodske linije koje prometuju u lukama županijskog značaja na području Zadarske županije od 2009. godine do 2015. godine, te se iz nje da iščitati kako je linija Zadar-Preko najprometnija s preko milijun putnika godišnje, iako je prošlu godinu bila u padu u odnosu na godine prije linija Zadar-Preko je jedna od najprometnijih linija na Jadranu. Razlog smanjenju broja putnika je u tome što se promet iz Gradske luke u Zadru prebacio u luku Gaženica. Druga najprometnija linija u Zadarskoj županiji je ona na kojoj prometuje Jadrolinijin ro-ro putnički brod između Prizne i Žigljena koja je u 2015. godini ostvarila svoje rekordne učinke. Najmanje prevezenih putnika je na liniji Zadar-Ist-Olib-Silba-Premuda-Mali Lošinj, iz razloga što postoji samo jedna linija na toj relaciji.

Tablica 2. prikazuje tablicu u kojoj se nalazi broj vozila koji se preveze ro-ro putničkim brodovima i katamaranima na brodskim linijama u lukama od županijskog značaja. Iz tablice je vidljivo da na liniji Zadar-Preko se preveze najviše vozila i da je na toj liniji broj prevezenih vozila u stalnom porastu, te je dosegao svoj vrhunac u prošloj godini, dok se najmanje vozila preveze na liniji Zadar-Ist-Olib-Premuda-Mali Lošinj, ali i na toj liniji u odnosu na prijašnje godine broj prevezenih vozila je u porastu.

Tablica 2. Dinamika prometa putnika na državnim linijama u javnom linijskom prometu koje dotiču luke županijskog značenja Zadarske županije, od 2009.-2015. godine

Relacija	Vrsta linije	Broj vozila u godini						
		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Zadar – Ist - Olib - Silba - Premuda – Mali Lošinj	Ro-ro putnički brod	6 612	5 711	6 130	6 451	6 617	7 415	7 749
Biograd-Tkon	Ro-ro putnički brod	130 970	108 281	102 848	99 201	97 424	104 029	107 116
Prizna-Žigljen	Ro-ro putnički brod	297 746	291 397	306 756	295 408	288 692	286 524	301 850
Olib-Premuda- Silba-Zadar	Katamaran							
Zadar-Sali- Zaglav	Ro-ro putnički brod							
Vrgada- Pakoštane- Biograd	Ro-ro putnički brod							
Zadar-Preko	Ro-ro putnički brod	260 154	246 537	247 624	244 473	247 800	261 368	276 415
Brbinj-Zadar	Ro-ro putnički brod	49 434	47 772	47 709	49 263	51 381	56 937	61 014
UKUPNO		744 916	699 698	711 067	694 796	691 914	716 273	754 144

Izvor: 1. <http://www.agencija-zolpp.hr/Portals/10.8.2016.>, 2. <http://www.agencijazolpp.hr/Portals/12/download/>, 10.8.2016., 3. http://www.agencija-zolpp.hr/Putnici_Vozila_2014/ 10.8.2016., 4. http://www.agencija-zolpp.hr/Promet_putnika_i_vozila_2014-2015/ 10.8.2016.

5. RAZVOJNI PLANOVI LUKA

Analiza uvjeta za planiranje i razvoj pomorskih luka proizlazi iz raznih aktivnosti istraživanja ekonomskih, transportnih, tehničko-tehnoloških i organizacijskih uvjeta. U problemu planiranja razvoja pomorskih luka pojavljuje se vremenska i prostorna komponenta.²⁶

Vremenska komponentna uključuje vremensko planiranje, počevši od kratkoročnog planiranja lučkih djelatnosti iz dana u dan i planiranja sezonskih vrhova preko srednjoročnog planiranja od nekoliko godina do dugoročnog planiranja na vremensku udaljenost od 25 i više godina. Kod vremenske komponente dugoročno je planiranje od najvećeg interesa i vezano je uz neizvjesnost i rizik.²⁷

Planiranje po prostornoj komponenti može uključiti planiranje pojedinog veza, pojedinog kapaciteta unutar pomorske luke, ali može značiti i planiranje potpuno nove pomorske luke. Nadalje, ovdje može biti uključeno planiranje pomorske luke povezivanjem s kopnenim zaleđem i povezivanjem s otvorenim morem. Regionalno planiranje obuhvaća povezivanje pomorske luke sa zaleđem. Potrebno je planiranje cijeloga lučkog sustava po nacionalnoj dimenziji i optimalna alokacija lučkih kapaciteta na nacionalnoj razini kako bi se harmonično i najekonomičnije pridonosilo ekonomskom prosperitetu zemlje.²⁸

U ovom dijelu rada su analizirani razvojni planovi luka županijskog značaja na području Zadarske županije kao i razlozi planiranja.

5.1. Razvojni plan luke Preko

U luci Preko se prije četiri godine napravilo novo trajektno pristanište kako bi se ubrzao ukrcaj i iskrcaj putnika. Luka Preko je jedna od najfrekventnijih luka na Jadranu, te se u sklopu izgradnje samog pristaništa izgradio i autobusni kolodvor, autobusno stajalište, ukrcajne trake za automobile, te kružni tok koji omogućuje protočnost prometa.²⁹

Izgradnjom devet ukrcajnih traka za automobile riješio se problem čestih prometnih zagušenja koji su nastajali prilikom čekanja na ukrcaj i iskrcaj automobila iz trajekta. Ukrcajne trake danas mogu primiti 140 automobila. Trajektna luka za otok i otočane mnogo znači. Prije svega ima primarnu ulogu u povezivanju otoka s kopnom, a time i s cijelim svijetom.³⁰

Trajektna luka u Preku je proširenjem i uređenjem dobila izgled i funkcionalnost koji do sad nije imala. Također, važno je istaknuti da se otvorilo novih 50 radnih mjesta što za otočane ima neprocjenjivu vrijednost. Radovi na projektu proširenja trajektne luke Preko počeli su potkraj 2008. godine. Dovršeno je proširenje postojećeg pristanišnog gata za 27 metara. Gat na kojem trenutačno pristaju trajekti koji prometuju na relaciji Zadar-Preko

---

²⁶ Tomić I.: Prometna tehnologija luka, Centar prometnih znanosti, Institut prometnih znanosti, Zagreb, 1986., str. 71.

²⁷ Ibid

²⁸ Ibid

²⁹ <http://www.zadarskilist.hr/clanci/23042011/pristaniste-u-preku-gotovo-sredinom-svibnja>, 16.8.2016.

³⁰ Ibid

produžen je s prijašnjih 73, na 100 metara te može bez ikakvih problema primati najveće putničke trajekte koji postoje u hrvatskoj floti.³¹

Na istočnoj strani pristaništa podignut je veliki lukobran, dug 100 metara, koji štiti brodove i trajekte od južnih vjetrova. Predzadnja faza uključila je uređenje parkirališta te su izgrađene poslovne zgrade gdje su smješteni kiosci, trgovina, slastičarnica, cvjećarnica, kladionica, ugostiteljski objekt i kemijska čistionica.³²

5.2. Razvojni plan luke Biograd

Razvojni plan luke Biograd je graditi novo trajektno pristanište koje bi se nalazilo između Kumenta i Crvene luke tako bi se trajektno pristanište preselilo iz samog centra grada na novu lokaciju kako grad ne bi bio prometno blokiran tijekom turističke sezone. Uz novo trajektno pristanište gradila bi se i marina s 200 vezova i suhi vez. Predviđena je i izgradnja Centra za istraživanje potopljenih brodova na Sredozemlju i plaža.³³

5.3. Razvojni plan luke Tkon

Luka Tkon ima u cilju do kraja ove godine sagraditi novo pristanište, te 50 metara dugačak gat sa dva navoza, luka će biti produbljena za dodatna četiri metra, što će omogućiti pristajanje velikih trajekata, te parkiralište za stotinu automobila. Nova luka gradit će se po uzoru na trajektno pristanište u Preku.³⁴

U drugoj fazi gradit će se čekalište za luku i spoj na državnu cestu do luke koja će se proširiti za oko 40 centimetara, što će financirati Hrvatske ceste. U toj fazi, postaviti će se i nova javna rasvjeta te urediti prostor za male trgovine, ugostiteljske objekte i kioske. Gradnja tkonske luke, koja je prema godišnjem putničkom prometu na sedmome mjestu, sigurno će doprinijeti povećanju broja putnika, ali i sigurnosti prometa u ovom dijelu Jadrana. Omogućiti će to i Jadroliniji osjetno manje troškove jer će moći pristajati s većim brodovima. Projektantska vrijednost luke je 40 milijuna kuna, a njena izgradnja trebala bi biti dovršena za najviše tri godine.³⁵

---

³¹ <http://www.zadarskilist.hr/clanci/23042011/pristaniste-u-preku-gotovo-sredinom-svibnja>, 16.8.2016.

³² Ibid

³³ <http://www.biogradnamoru.hr/novosti/grad-biograd/2016-04-15/novo-trajektno-pristaniste-gradit-ce-se-izmed-u-kumenta-i-crvene-luke>, 16.8.2016.

³⁴ http://www.zadarska-zupanija.hr/pplanovi/PPUO_Tkon/PPUO_Tkon_Tekst_odredbe.pdf, 16.8.2016.

³⁵ Ibid

Slika 11. Izgled buduće luke u Tkonu

Izvor: <http://zadarski.slobodnadalmacija.hr/zupanja/clanak/id/6361/foto/>, 16.8.2016.

Za luku Brbinj Lučina, Zaglav, Silba Žalić i luku Pag pregledom dostupne literature nisu pronađeni podaci o mogućim razvojnim projektima i nadogradnji postojećih luka.

6. ZAKLJUČAK

Luke su mjesto za pristajanje brodova te ukrcaj, prekrcaj ili iskrcaj tereta ili putnika s brodova na njih, te ih temeljem toga dijelimo na putničke i teretne luke. U Republici Hrvatskoj luke dijelimo na luke otvorene za javni promet i luke posebne namjene. Luka otvorena za javni promet jest morska luka koju pod jednakim uvjetima može upotrebljavati svaka fizička i pravna osoba sukladno njenoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta.

Luke otvorene za javni promet prema veličini i značenju za Republiku Hrvatsku razvrstavaju se na luke od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, luke županijskog značaja i luke lokalnog značaja.

Luke od županijskog značaja su luke čiji je osnivač županija i čiji je osnutak, razvoj i poslovanje od prometnog, gospodarskog i drugog interesa za županiju. Luke od županijskog značaja na području Zadarske županije su definirane sukladno Naredbi o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije (NN 29/13) i njenim izmjenama, te su jedne od najprometnijih luka na Jadranu.

Na području Zadarske županije nalazi se osam luka od županijskog značaja, a najprometnija luka je luka Preko koja se nalazi na otoku Ugljanu u mjestu Preko.

Luke županijskog značaja na području Zadarske županije pomorskim pravcima i državnim linijama su povezani sa većim gradovima i lukama kao što su luka Zadar i luka Pula. Stavka koju treba unaprijediti u lukama županijskog značaja na području Zadarske županije, jest povećanje učestalosti linija između Zadra i luka županijskog značaja, jer premalo je dnevnih linija koje povezuju sam grad i otoke..

U lukama županijskog značaja na području Zadarske županije najčešće se putuje ro-ro putničkim brodovima, nešto manje brzim brodovima odnosno katamaranima, a najčešći brodar je Jadrolinija. Relacija na kojoj prometuje najviše putnika i vozila je Zadar-Preko koja je imala rekordne učinke u 2009. godini. Najmanji broj putnika i vozila prometuje na relaciji Zadar-Ist-Olib-Silba-Premuda-Mali Lošinj, ali u prošloj godini i ova relacija je zabilježila rekordne učinke.

Pojedine luke županijskog značaja na području Zadarske županije su odredile svoje razvojne planove s ciljem unapređivanja i proširenja svojih lučkih područja. Luka Preko je prije četiri godine dobila novo trajektno pristanište s čime se ubrzao ukrcaj i iskrcaj putnika. Luka Biograd ima u planu graditi novo trajektno pristanište, te ga preseliti iz samog centra grada, a luka Tkon ima u cilju sagraditi novo pristanište i čekalište za luku.

Potrebna su velika ulaganja u infrastrukturu i nadogradnju luka županijskog značaja na području Zadarske županije jer u ljetnoj sezoni u većini luka županijskog značaja na području Zadarske županije dolazi do velikih gužvi i „prometnih zagušenja“ zbog kojih najviše pati sama jezgra mjesta ili grada u kojem se luka nalazi.

Pravilnim ulaganjem u luke županijskog značaja može se postići i doći do ekonomskog razvoja zahvaćenog područja, s korisnim društvenim učincima, kao i sve veći broj radnih mjesta.

Stoga je potrebno razvijati i usavršavati lučku politiku. Kako bi se ciljevi lučke politike mogli ostvariti potrebno je osigurati da se lučka politika temelji na odgovarajućim

načelima kojima se utvrđuju osnovna pravila i djelovanja lučkog sustava i ponašanje kreatora lučke politike.

LITERATURA

1. Tomić I.: Prometna tehnologija luka, Centar prometnih znanosti, Institut prometnih znanosti, Zagreb, 1986.
2. Naredba o dopuni Naredbe o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije (NN 49/13, 135/14)
3. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Zadarske županije (NN29/13). Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_03_29_512.html, 30.7.2016.
4. <http://www.agencijazolpp.hr/tabid/1534/articleType/>, 10.8.2016.
5. <http://www.agencija-zolpp.hr/Portals/>10.8.2016.,
6. <http://www.agencijazolpp.hr/Portals/12/download/>, 10.8.2016.,
7. http://www.agencija-zolpp.hr/Putnici_Vozila_2014/ 10.8.2016.,
8. http://www.agencija-zolpp.hr/Promet_putnika_i_vozila_2014-2015/ 10.8.2016.
9. <http://www.biogradnamoru.hr/>, 30.7.2016.
10. <http://www.biogradnamoru.hr/novosti/grad-biograd/2016-04-15/novo-trajektno-pristaniste> 16.8.2016.
11. <http://www.cpa-zadar.hr/luke-zupanijskog-znacaja>, 30.7.2016.
12. <http://www.cpa-zadar.hr/luka/luka-silba--zalic/17.html>, 30.7.2016.
13. <http://www.cpa-zadar.hr/luka/luka-fortica/114.html>, 30.7.2016.
14. <http://www.cpa-zadar.hr/luka/luka-preko/7.html>, 3.8.2016.
15. <http://www.cpa-zadar.hr/media/pdf/Promet-putnika-i-vozila-2014-2015.pdf>, 10.8.2016.
16. <http://www.dugiotok.hr/brbinj>, 30.7.2016.
17. <http://www.dugiotok.hr/zaglav>. 30.7.2016.
18. <http://geoportal.dgu.hr/>, 30.7.2016.
19. <http://www.jadrolinija.hr/docs/default-source/red-plovidbe/2016/>, 3.8.2016.
20. <http://www.nasiskolji.hr/ministarstvo-sufinancira-luku-tkon>, 16.8.2016.
21. <http://www.opcina-preko.hr/ustrojstvo-opcine/>, 30.7.2016.
22. <http://www.pag.hr/>, 30.7.2016.
23. <http://www.putovnica.net/prijevoz/brzi-brod>, 10.8.2016.
24. <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-biograd-tkon-pasman-jadrolinija>, 10.8.2016.
25. <http://www.putovnica.net/prijevoz/brzi-brod-katamaran-zadar-krijal-premuda-silba-olibi-miatours>, 3.8.2016.
26. <http://www.putovnica.net/prijevoz/luka-zaglav-otok-dugi-otok>, 3.8.2016.
27. <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-prizna-zigljen-pag-jadrolinija>, 3.8.2016.
28. <http://www.putovnica.net/prijevoz/trajekt-zadar-kosiraca-ist-olibi-silba-krijal-premuda-mali-losinj-jadrolinija>, 10.8.2016.
29. <http://www.tkon.hr/>, 30.7.2016.
30. <http://www.zadarskilist.hr/clanci/23042011/pristaniste-u-preku-gotovo-sredinom-svibnja>, 16.8.2016.
31. http://www.zadarska-zupanija.hr/pplanovi/PPUO_Tkon/, 3.8.2016.

POPIS SLIKA

Slika 1. Luke županijskog značaja na području Zadarske županije	3
Slika 2. Tlocrtni prikaz luke Preko.....	5
Slika 3. Tlocrtni prikaz luke Brbinj Lučina.....	5
Slika 4. Tlocrtni prikaz luke Zaglav	6
Slika 5. Tlocrtni prikaz luke Žalić na Silbi	7
Slika 6. Tlocrtni prikaz luke Biograd	8
Slika 7. Tlocrtni prikaz luke Tkon.....	9
Slika 8. Tlocrtni prikaz luke Žigljen na Pagu.....	9
Slika 9. Tlocrtni prikaz luke Fortica.....	10
Slika 10. Ro-ro putnički brod Lošinjanka koji plovi na relaciji Biograd-Tkon	13
Slika 11. Izgled buduće luke u Tkonu	20

POPIS TABLICA

Tablica 1. Dinamika prometa putnika na državnim linijama u javnom linijskom prometu koje dotiču luke županijskog značenja Zadarske županije, od 2009.-2015. godine	16
Tablica 2. Dinamika prometa putnika na državnim linijama u javnom linijskom prometu koje dotiču luke županijskog značenja Zadarske županije, od 2009.-2015. godine	17

METAPODACI

Naslov rada: Kvantitativna analiza dinamike prometa u lukama županijskog značaja
na poručju Zadarske županije

Autor: Vice Genda

Mentor: dr. sc. Vlatka Stupalo

Naslov na drugom jeziku (engleski):

Quantitative Analysis of the Transport Dynamics in the County ports of Zadar County

Povjerenstvo za obranu:

·	Natalija Kavran	, predsjednik
·	Vlatka Stupalo	, mentor
·	Tomislav Rožić	, član
·	Mihaela Bukljaš Skočibušić	, zamjena

Ustanova koja je dodijelila akademski stupanj: Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Zavod: Zavod za vodni promet

Vrsta studija: sveučilišni

Naziv studijskog programa: Promet

Stupanj: Preddiplomski

Akademski naziv: univ. bacc. ing. traff.

Datum obrane završnog rada: 13.9.2016.

Sveučilište u
Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti
10000 Zagreb
Vukelićeva 4

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI I SUGLASNOST

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem kako je ovaj _____ završni rad

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem kako nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, niti je prepisan iz necitiranog rada, te nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem također, kako nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Svojim potpisom potvrđujem i dajem suglasnost za javnu objavu _____ završnog rada

pod naslovom _____ **Kvantitativna analiza dinamike prometa u lukama županijskog značaja na području Zadarske županije**

na internetskim stranicama i repozitoriju Fakulteta prometnih znanosti, Digitalnom akademskom repozitoriju (DAR) pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

U Zagrebu,

13.9.2016.

Student/ica:

(potpis)